

ZARZĄDZENIE NR 11.....
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Lublinie
z dnia 18..... listopada 2020 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Lasy Janowskie”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Lasy Janowskie”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4 Traci moc Zarządzenie nr 70/19 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 22 listopada 2019 roku w sprawie ustanowienie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Lasy Janowskie.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

L.p.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	<p>Niedostateczne zróżnicowanie wiekowe i wysokościowe oraz osłabienie żywotności podrostów jodłowych rosnących pod okapem drzewostanu sosnowego. Osłabienie m.in. na skutek nadmiernego przegęszczenia kondycji zdrowotnej litych drzewostanów sosnowych. Nadmierne zagęszczenie drzew w młodych, jednowiekowych drzewostanach sztucznego pochodzenia. Podatność tych drzewostanów na gradacje szkodliwych owadów oraz na działanie czynników abiotycznych (wiatr, śnieg). Zagrożenie istniejące, wewnętrzne.</p>	<p>Regulowanie zagęszczenia i odpowiedniego rozmieszczenia drzew w drzewostanie w sposób sprzyjający jego stabilizacji oraz powstawaniu niezbędnej przestrzeni życiowej dla dalszego rozwoju drzewostanu.</p>
2.	<p>Gradacja owadów na obszarze rezerwatu przyrody– zasiedlenie drzew przez szkodliwe owady np. sosny zwyczajnej przez kornika ostrozębnego. Zagrożenie istniejące, wewnętrzne.</p>	<p>Stały monitoring populacji owadów zagrażających ekosystemowi leśnemu, a w szczególności: kornika ostrozębnego, barczatki sosnowki, strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, osnui gwiazdzistej, brudnicy mniszki, chrabąszcza majowego i innych gatunków. Ograniczenie gradacji zagrażających trwałości drzewostanów, w szczególności gradacji kornika ostrozębnego. Stworzenie korzystnych warunków bytowych dla ptaków i nietoperzy poprzez czyszczenie skrzynek lęgowych i wywieszanie nowych. Stałe monitorowanie stanu przyrody i obserwacja procesów zachodzących w ekosystemie.</p>
3.	<p>Zarastanie łąk z cennymi chronionymi gatunkami roślin i zwierząt. Zagrożenie potencjalne, wewnętrzne.</p>	<p>Utrzymanie otwartego charakteru łąk</p>
4.	<p>Sukcesja drzew i krzewów w siedliskach torfowiskowych. Zanikanie otwartego charakteru siedlisk torfowiskowych na</p>	<p>Prowadzenie monitoringu.</p>

	skutek zarastania nalotem drzew i krzewów. Postępujące zmiany warunków hydrologicznych na skutek zwiększonej ewapotranspiracji nalotu i podrostu. Degradacja złoża torfu i powierzchniowej warstwy torfowisk wskutek penetracji korzeni. Zaburzenie warunków świetlnych dla roślinności charakterystycznej siedlisk. Zagrożenie potencjalne, wewnętrzne	
5.	Zagrożenie pożarowe drzewostanów w rezerwacie. Nielegalne rozpalanie ognisk w lesie. Zagrożenie potencjalne, wewnętrzne.	Poprawa przejezdności dróg i dojazdów przeciwpożarowych. Zabezpieczenie lasu przed pożarem – w miejscach nielegalnego palenia ognisk.
6.	Penetracja rezerwatu w celach turystycznych, rekreacyjnych lub zbioru runa leśnego. Antropopresja. Wjazdy na teren rezerwatu pojazdów mechanicznych. Zagrożenie bezpieczeństwa osób poruszających się po szlakach w rezerwacie. Zagrożenie istniejące, wewnętrzne.	Utrzymanie i konserwacja infrastruktury turystycznej znajdującej się na wyznaczonych szlakach. Utrzymanie czystości – zbiórka i wywóz śmieci pozostawionych w rezerwacie przez odwiedzających. Utrzymanie warunków bezpiecznego poruszania się po szlakach wytyczonych do ruchu Zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie znak: - RDOŚ-06-WPN-66301-030-4/10/mpr z dnia 9 marca 2010 r. - 18/16 z dnia 6 czerwca 2016r. w sprawie wyznaczenia szlaku pieszego w rezerwacie przyrody „Lasy Janowskie” (Ścieżka na Porytowe Wzgórze-wariant II); - 19/16 z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku w rezerwacie przyrody „Lasy Janowskie” (Ścieżka: Dwugajówka); - 13/17 z dnia 15.03.2017r. w sprawie wyznaczenia szlaku rowerowego w rezerwacie przyrody „Lasy Janowskie” (Szlak” Wyprawa do Leśnego Skarbca”). Kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz promowanie tras wyznaczonych do ruchu w rezerwacie. Patrole terenowe pod kątem niekontrolowanej penetracji i antropopresji.
7	Występowanie obcych geograficznie gatunków roślin. Zagrożenie istniejące, wewnętrzne	Monitoring i stałe usuwanie ekspansywnych gatunków roślin.

8.	Zaburzenia stosunków wodnych. Pogarszanie się stanu urządzeń piętrzących. Zagrożenie potencjalne, wewnętrzne	Zapobieganie zmianom stosunków wodnych poprzez regulację poziomu wód za pomocą istniejących urządzeń piętrzących. Bieżąca konserwacja i remonty urządzeń piętrzących wodę.
9	Grodzenia (upraw lub pojedynczych drzew biocenotycznych), które ze względu na wiek przedmiotu grodzenia, przestały pełnić swoją rolę, aktualnie stanowiące bariery dla zwierząt.	Demontaż istniejących grodzień.
10	Zacieranie się na obszarze rezerwatu miejsc historycznych związanych z Bitwą nad Branwią. Zagrożenie istniejące, wewnętrzne	Utrzymanie w należytym stanie miejsc historycznych – pomników, krzyży i mogił partyzanckich (symbolicznych).

 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
 w Lublinie
 dr inż. Arkadiusz Iwanik

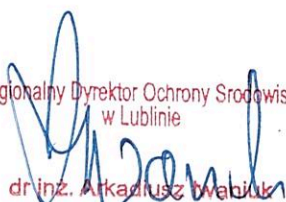
Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 111
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 18 listopada 2020 r.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

L.p.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Monitoring populacji owadów zagrażających ekosystemowi leśnemu, w szczególności, barczatki sosnowki, strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, osnuł gwiazdzistej, brudnicy mniszki, chrabąszcza majowego oraz kornika ostrozębnego..	Cały obszar rezerwatu.	Na obszarze całego rezerwatu.
	Identyfikowanie w terenie drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego i sukcesywne ich usuwanie poprzez ich ścinę, która ma być tak prowadzona, aby w jak najmniejszym stopniu ingerować w podszyt i ściółkę, usunięcie uzyskanej biomasy poza obszar rezerwatu i spalenie pozostałości zrębkowych poza obszarem rezerwatu przyrody.	W zależności od potrzeb - w przypadku stwierdzenia ognisk gradacyjnych w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych - po każdorazowym uzgodnieniu z RDOŚ sposobu postępowania, w szczególności określeniu rozmiaru niezbędnych zadań ochronnych (podanie szacunkowej masy drewna do wycinki i przewidzianej do usunięcia z granic rezerwatu).	Na obszarze całego rezerwatu.
	Ochrona pożytecznej awifauny i nietoperzy: - czyszczenie istniejących i wywieszanie nowych skrzynek lęgowych..	Stosownie do potrzeb.	Na obszarze całego rezerwatu.
2	Zabiegi pielęgnacyjno-ochronne o charakterze czyszczeń i trzebieży o małej intensywności w drzewostanach młodszych i średnich klas wieku regulujące zagęszczenie, poprawiające warunki wzrostu drzew, kształtujący strukturę wiekową i gatunkową, mające na celu podniesienie stabilności drzewostanów i odporności na czynniki biotyczne i abiotyczne.	Zabieg ochronny o charakterze czyszczeń późnych (CP) o małej intensywności, który może być wykonany maksymalnie na pow. 5,28 ha. Pozyskana biomasa pozostanie na miejscu do naturalnego rozkładu.	Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddziały: 250f, 310d

<p>Wytwarzanie i utrwalanie pożądanej formy zmieszania i budowy piętrowej. Zabieg można przeprowadzać 1 raz w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w terminie od 1 września do końca lutego każdego roku.</p> <p>Wśród drzew przeznaczonych do usunięcia pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu wszystkie drzewa martwe wycinane w trakcie zabiegu.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac na danej powierzchni lustracja terenowa z RDOŚ w Lublinie mająca na celu ustalenie technologii pozyskania drewna, zrywki, wielkości masy do usunięcia, miejsca składowania surowca itp.</p>	<p>Zabieg ochronny o charakterze trzebieży wczesnych (TW) o małej intensywności, który może być wykonany maksymalnie na pow. 41,52 ha. Pozyskana biomasa w ilości nie większej niż 947 m³ będzie usunięta poza teren rezerwatu i zagospodarowana.</p> <p>Zabieg ochronny o charakterze trzebieży późnych (TP) o małej intensywności, który może być wykonany maksymalnie na pow. 472,5 ha. Pozyskana biomasa w ilości nie większej niż 11 800 m³ będzie usunięta poza teren rezerwatu i zagospodarowana.</p>	<p>Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddziały: 226g, 232g, h, 244d, 256 b, 257f, g, 268d, 272g, c, 283a, b, c, f, 286c, 287a, 310c, 313g, 314d, 270b</p> <p>Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddziały: 196h, i, 197a, b, 198i, j, 199n, m, 200f, 201b, g, 203h, i, 204k, 209a, 223f, g, 225c, 226f, h, 231g, m, 232c, d, f, 233a, c, f, 235h, 236h, 243b,d, 244b, c, f, g, 245a, c, 246a, b, c, d, f, g, 247d, f, h, i, 248a, b, f, g, 252b, 255d, f, 256b, 257b, i, 258g, 259c, d, 260c, 261c, 262f, 263b, 264g, h, 265 f, 266a, c, g, 267c, d, f, 268b, f, 269d, 270 f, 272b, c, f, j, 273d, g, k, l, n, 274a, b, c, 276b, g, i, k, 282f, g, h, i, 284f, b, 285b, g, 286a, 287b, 289c,</p>
---	--	---

			290a, b, 290c, f, 292b, c, d, 297d, 299g, 301i, 302c, k, 303b, c, d, f, 304a, b, g, h, 306d, g, 307g, 308c, g, 309a, b, d, 310a, b, f, 312c, 313f, 314b, c, 315b, 316a, c, j, g, 317g, 318g, 319d, 321d, 324f, g, h.
--	--	--	---

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

dr inż. Arkadiusz Węziak

<p>Zabieg ochronny o charakterze trzebieży późnych o niskiej częstotliwości w górnej warstwie drzewostanu (sosnowego). Celem zabiegu jest odstonięcie (uwolnienie) podrostów jodłowych i ukształtowanie drzewostanów jodłowych o złożonej budowie pionowej.</p> <p>Zabieg ochronny o charakterze trzebieży wczesnych w warstwie podrostu jodłowego, mający na celu zróżnicowanie wysokościowe, wiekowe, ukształtowanie jodeł o długich koronach.</p> <p>Zabieg można przeprowadzać 1 raz w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w terminie od 1 września do końca lutego każdego roku.</p> <p>Wśród drzew przeznaczonych do usunięcia pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu wszystkie drzewa martwe wycinane w trakcie zabiegu. Przed rozpoczęciem prac na danej powierzchni lustracja terenowa z RDOŚ w Lublinie mająca na celu ustalenie technologii pozyskania drewna, zrywki, wielkości masy do usunięcia, miejsca składowania surowca itp.</p>	<p>Zabieg ochronny, który może być wykonany maksymalnie na pow. 120 ha.</p> <p>Pozyskana biomasa z zabiegu w górnej warstwie drzewostanu w ilości nie większej niż 3000 m³ będzie usunięta poza teren rezerwatu i zagospodarowana.</p> <p>Biomasa powstała w wyniku zabiegu w dolnej warstwie drzewostanu pozostanie na miejscu do naturalnego rozkładu.</p>	<p>Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddziały: 199i, j, 204a, c, f, i, j, 205g, i, j, k, f, 208a, c, 209b, 225d, f, g, 229d, f, g, 231k, m, 234a, 251a, b, c, 253a, c, 254h, 255c, d, f, 258h, 259f, 262i, 274c, g, h, 292g</p>
---	---	--

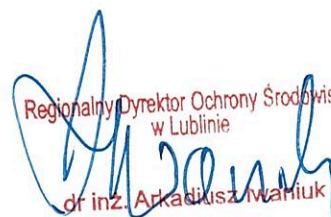

3.	Koszenie łąk i szuwarów oraz usuwanie z nich drzew i krzewów wraz z wywiezieniem pozyskanej masy poza rezerwat. Należy pozostawiać około 15 % - 20 % nieskoszonej powierzchni. Termin koszenia po 15 lipca do 31 października,	Na powierzchni ok. 14,5 ha/ rok	Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddziały: 290 i, 290j, 291 g, 291k, 292 j, 292 l, 292n, 304c, 304 d, 304f, 304i, 304j, 310 g, 310i, 310 j, 310 l, 311 a, 311 g, 311h, 311i, 312 j, 312k, 312l, 316 b, 316d, 316g, 316h, 323 a
4.	Monitoring efektu działań ochronnych na torfowiskach przeprowadzonych w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032.	Na powierzchni 1,91 ha.	Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddziały: 273 c, 315 h, 253 h, 266 f.
5.	Odkrzaczanie poboczy dróg leśnych w celu umożliwienia przejazdu wozów pożarowych. Dopuszcza się odkrzaczenie sprzętem mechanicznym (termin 1 październik – koniec lutego)	W zależności od potrzeb.	Pobocza dojazdów pożarowych nr 4, 5, 6, 9, 10, 38 - prowadzących przez rezerwat.
	W miejscach nielegalnego palenia ognisk wykonanie pasa przeciwpożarowego poprzez odsłonięcie pasa gleby mineralnej o szerokości 2 m, pozbawionego materiałów łatwopalnych i zabezpieczającego przed rozprzestrzenianiem się ognia w lesie. Ustawienie tablicy informacyjnej o zakazie palenia ognisk.	W zależności od potrzeb	Teren całego rezerwatu.

	<p>Usuwanie drzew blokujących dojazdy pożarowe i drogi leśne dopuszczone do ruchu pojazdów. Wycinka drzew wykazujących oznaki niestabilności (m.in. nienaturalnie pochylone, martwe, z objawami rozkładu drewna, zrywania korzeni w postaci jednostronnych wyniesień i szczelin podłoża) i zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu - rosnących wzdłuż dojazdów pożarowych i innych dróg leśnych przebiegających przez teren rezerwatu, a dopuszczonych do ruchu przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.</p>	<p>Wycinka drzew kwalifikujących się do wysokiego ryzyka złamania lub wywrócenia z pozostawieniem drewna do naturalnego rozkładu.</p> <p>Dopuszcza się usunięcie drewna poza teren rezerwatu w przypadku punktowego nagromadzenia się wyciętych drzew. Dotyczy to sytuacji zagrożenia trwałości drzewostanów lub bezpieczeństwa pożarowego lasu.</p>	<p>Dojazdy pożarowe i drogi leśne dopuszczone do ruchu przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska przebiegające przez rezerwat oraz tereny do nich przyległe (w pasie o szerokości odpowiadającej 1 wysokości otaczającego drzewostanu).</p>
6.	<p>Naprawa (konserwacja) lub budowa i utrzymanie nowej infrastruktury związanej z udostępnieniem turystycznym rezerwatu oraz oznakowaniem na wyznaczonych przez RDOŚ szlakach turystycznych w rezerwacie.</p> <p>Budowa (wznoszenie) nowych obiektów o dotychczasowych parametrach, w aktualnej lokalizacji. W przypadku zmian parametrów lub lokalizacji - wyłącznie po uzgodnieniu z RDOŚ w Lublinie.</p>	<p>W zależności od potrzeb.</p>	<p>Teren całego rezerwatu wzdłuż wyznaczonych szlaków turystycznych.</p>
	<p>Utrzymanie czystości - zbiórka i wywóz śmieci z terenu rezerwatu.</p>	<p>W zależności od potrzeb.</p>	<p>Teren całego rezerwatu.</p>
	<p>Utrzymanie sprawności technicznej istniejącego oznakowania rezerwatu (tablice urzędowe, regulaminowe, informacyjne).</p>	<p>W zależności od potrzeb.</p>	<p>Teren całego rezerwatu, wzdłuż wyznaczonych szlaków turystycznych.</p>

	<p>Utrzymanie drożności szlaków turystycznych, dojazdów pożarowych oraz dróg publicznych przebiegających przez rezerwat – usuwanie złomów, wywrotów, zwisających konarów i drzew podciętych przez bobry lub stwarzających potencjalne zagrożenie.</p>	<p>W zależności od potrzeb, w przypadku zablokowania ścieżki lub w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa ludzi przebywających na wyznaczonej trasie udostępniającej rezerwat do zwiedzania. Wycinkę drzew potencjalnie zagrażających należy dokonać po wizji terenowej i wyznaczeniu ich z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Lublinie, w okresie od 15 października do końca lutego. Usunięcie pozyskanego drewna poza teren rezerwatu w przypadku gdy zagraża bezpieczeństwu pożarowemu lub pozostawienie go w drzewostanach lub na ich skrajach.</p>	<p>Dotyczy drzew rosnących wzdłuż udostępnionych dla ruchu szlaków turystycznych i dróg publicznych (w pasie o szerokości odpowiadającej 1 wysokości otaczającego drzewostanu).</p>
7	<p>Usuwanie obcych geograficznie gatunków roślin poprzez wycinanie i karczowanie. W przypadku zagrożenia wysianiem się-wywiezienie pozyskanej biomasy poza teren rezerwatu i spalanie.</p>	<p>Monitorowanie pod kątem występowania obcych gatunków roślin. Usuwanie poprzez wycięcie egzemplarzy gatunków obcych. W przypadku ponownego wystąpienia gatunku (wysianie z nasion lub odbicie z odrośli) dalsze zwalczanie aż do momentu ustąpienia gatunków. Wywóz pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu. Pozostawienie terenu po wykonanych zabiegach do naturalnej sukcesji.</p>	<p>Cały obszar rezerwatu.</p>
8	<p>Utrzymywanie właściwych stosunków wodnych za pomocą wybudowanego systemu urządzeń piętrzących wodę na rowach. Kontrola stanu technicznego oraz utrzymanie sprawności technicznej (remonty i konserwacja) urządzeń służących gospodarce wodnej..</p>	<p>W zależności od potrzeb.</p>	<p>Wszystkie urządzenia hydrotechniczne związane z gospodarką wodną.</p>

9	Demontaż (likwidacja) ogrodzeń wykonanych z siatki leśnej.	Łączna długość 6349 mb	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Dolina Branwi, oddz.: 205 b, 206b, 207k, 208f, 209f, 229b, 230c, j, 235a, b, 238g, 255a, 256g, 257h, 258j, 262a, h, k, 275g, 278d, 310f
	Demontaż ogrodzeń z siatki leśnej otaczającej drzewa o znaczeniu biocenotycznym.	W zależności od potrzeb.	Cały obszar rezerwatu.
10	Konserwacja obiektów historycznych (m.in. mogił, krzyży, pomników). Dbłość o otoczenie poprzez sukcesywne usuwanie podrostów drzew i krzewów z najbliższego otoczenia obiektów.	W zależności od potrzeb.	Wszystkie miejsca i obiekty historyczne w rezerwacie.
	Utwardzenie powierzchni przed krzyżem partyzanckim.	40 m ²	Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddział: 229 j, I.

 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
 w Lublinie
 dr inż. Arkadiusz Waniuk

UZASADNIENIE
do Zarządzenia nr .....
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
..... listopada 2020 r..

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Lasy Janowskie”

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Lasy Janowskie” wynika z art. 22 ust. 2, pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.), zgodnie z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Lasy Janowskie” został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1988 r. (M. P. Nr 15, poz. 108) w celu zachowania kompleksu lasów mieszanych, w miejscu upamiętniającym największą na ziemiach polskich bitwę partyzantów polskich i radzieckich z najeźdźcą hitlerowskim.

Rezerwat wyznaczony jest na powierzchni 2674,44 ha i obejmuje oddziały leśne obrębu Władysławów, leśnictwo Dolina Branwi, oddz. 196, 197 198a-l, ~a~g, 199- 209, 223-328 229a-l, ~a- ~k, 230-238,243-254 255a-j,~a, ~b,~c, 256-262, 263a-i,k,~a- ~h, 264-281, 282a-j,~a- ~f, 283-327.

Dominującymi zbiorowiskami leśnymi w rezerwacie są: suboceaniczny bór świeży *Leucobryo-Pinetum*, śródładowy bór wilgotny *Molinio-Pinetum* oraz podzespół wilgotny kontynentalnego boru mieszanego *Quercu-Pinetum molinietosum*. Do najbardziej interesujących zbiorowisk należą: wyżynny jodłowy bór mieszany *Abietetum polonicum*, bór bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, ols *Ribeso nigri-Alnetum*, grąd, łąki oraz torfowiska. Wiele powierzchni stanowi przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich. Ponadto obszar rezerwatu znajduje się w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków PLH 060005 Lasy Janowskie, a na jego obszarze występują gatunki stanowiące przedmiot ochrony m.in. bielik, dzięcioł czarny.

Charakterystyczną cechą rezerwatu przyrody „Lasy Janowskie” jest różnorodność siedlisk, które tworzą tu swoistą mozaikę.

Zarządzenie wydaje się na wniosek Nadleśniczego Nadleśnictwa Janów Lubelski po uzyskaniu pozytywnej opinii Regionalnej Rady Ochrony Przyrody będącej organem opiniodawczo-doradczym w zakresie ochrony przyrody, działającym przy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niektóre fragmenty lasów rezerwatu są silnie przekształcone przez człowieka w wyniku prowadzonej w latach wcześniejszych gospodarki leśnej. W rezerwacie obserwuje się miejscowe, nadmierne przegęszczenie drzewostanów sztucznego pochodzenia uniemożliwiające prawidłowy rozwój odnowień naturalnych oraz zwiększające podatność na działanie czynników biotycznych i abiotycznych. Szczególnie niebezpieczna sytuacja występuje w litych drzewostanach sosnowych, które narażone są m.in. na gradację kornika ostrozębnego. Ponadto drzewostany takie, są bardziej podatne na działanie czynników abiotycznych, głównie wiatru i śniegu oraz w wyższym stopniu zagrożone pożarami.

Potencjalnym zagrożeniem ekosystemów leśnych stanowią, w przypadku masowych pojawów, owady uznawane za szkodniki leśne. W związku z tym prowadzony będzie monitoring populacji tych owadów, co pozwoli na właściwe prognozowanie stanu populacji i weryfikację zagrożenia dla drzewostanów oraz podjęcie zabiegów ochronnych w przypadku ich wystąpienia. Czyszczenie skrzynek lęgowych pozwoli stworzyć korzystne warunki bytowe dla ptaków, ograniczających populację owadów uznawanych za szkodniki. Prowadzony będzie także monitoring ogólnego stanu przyrody i procesów zachodzących w ekosystemach.

Zaplanowane zabiegi ochronne polegające na wykaszaniu roślinności zielnej na obszarze śródleśnych łąk położonych w dolinie rzeki Branew stanowią kontynuację tego typu działań

ukierunkowanych na ochronę siedlisk motylowych m.in. modraszek telejus, modraszek nausitous, w przypadku których, zgodnie z literaturą tematu („Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny”, red. Warszawa 2004), zaleca się koszenie łąk jednym pokosem w ciągu roku, najlepiej pod koniec lipca. Natomiast uzyskana biomasa będzie zbierana i wywożona poza teren rezerwatu.

Dodatkowo w ramach zadań ochronnych ze względu na wysokie zagrożenie pożarowe terenu rezerwatu, przewidziano bieżące konserwacje pojazdów pożarowych, które należy utrzymywać w odpowiednim stanie technicznym oraz zapewnić zabezpieczenie przeciwpożarowe zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Obszar rezerwatu, ze względu na walory przyrodnicze i historyczne, jest często odwiedzanym miejscem rekreacyjno-turystycznym. W związku z przeciwdziałaniem niekontrolowanej penetracji rezerwatu, należy utrzymać istniejącą infrastrukturę turystyczną, znajdującą się na szlakach (wytyczonych do ruchu Zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie znak: RDOŚ-06-WPN-66301-030-4/10/mpr z dnia 9 marca 2010 r. oraz zarządzeniami nr 18/16 z dnia 6 czerwca, nr 19/16 z dnia 6 czerwca 2016 r. i nr 13/17 z dnia 15.03.2017r.). W celu ograniczenia wjazdu na teren rezerwatu pojazdom mechanicznym w miesiącach marzec – październik należy zintensyfikować kontrole Straży Leśnej w miejscach, gdzie jest dogodny wjazd na teren rezerwatu. Planuje się także działania mające na celu zmniejszenie skutków antropopresji wywieranej na środowisko przyrodnicze rezerwatu m.in. usuwanie śmieci z terenów o zwiększonym zagrożeniu pożarowym, tj. wzdłuż szlaków turystycznych i w miejscach kumulacji ruchu turystycznego.

Z uwagi na bezpieczeństwo osób przebywających na szlakach turystycznych zaplanowano wycinkę drzew wykazujących oznaki niestabilności i posiadające wady, których obecność, niejednokrotnie w dużym natężeniu, kwalifikuje je do wysokiego ryzyka złamania lub wywrócenia. Stanowią je głównie drzewa zwisające nad drogami publicznymi i szlakami turystycznymi lub w ich najbliższym sąsiedztwie. Wycinka drzew wpłynie na poprawę bezpieczeństwa użytkowników dróg i szlaków turystycznych przebiegających przez obszar chroniony. Realizacja prac może być związana z usuwaniem pozyskanego drewna poza granice rezerwatu. Działanie takie będzie prowadzone po każdorazowym uzgodnieniu sposobów postępowania z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Lublinie.

Z uwagi na występujące na terenie rezerwatu gatunki obce geograficznie w działaniach ochronnych zawarto zabiegi polegające na stopniowej eliminacji niepożądanych roślin.

Na skutek prowadzonych w latach 70-80 prac melioracyjnych teren rezerwatu przyrody został odwodniony, w szczególności wschodnia i południowo-zachodnia część rezerwatu. Zmeliorowano również górną część zlewni Czartosowa (płn. część rezerwatu).

W rezerwacie znajdują się grodzienia zabezpieczające młode pokolenie drzew przed zgryzaniem. Część z nich przestała już spełniać swoją rolę, dlatego konieczna jest ich rozbiórka.

Rezerwat „Lasy Janowskie” budzi zainteresowanie głównie z uwagi na wartości historyczne, jako miejsce jednego z ważniejszych wydarzeń w historii naszego kraju z okresu II wojny światowej. W związku z tym niezbędne jest otoczenie opieką miejsc pamięci poprzez ich stałą konserwację i porządkowanie otoczenia.

Planowane zabiegi ochrony czynnej służą realizacji celów ochrony rezerwatu, zabezpieczenie jego trwałości i poprawie stanu sanitarno-zdrowotnego drzewostanów. Zadania ochronne dotyczące: cięć pielęgnacyjno-ochronnych w młodszych klasach wieku oraz trzebieży wczesnych i późnych o małej intensywności, będą regulowały zagęszczenie drzew, różnicujące strukturę przestrzenną i podnoszące stabilność drzewostanów w siedliskach przyrodniczych 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum* oraz 91P0 wyżynny jodłowy bór mieszany *Abietetum polonicum*.

Zwrot „w zależności od potrzeb” umożliwia określenie pilności i rzeczywistego rozmiaru poszczególnych zabiegów ochronnych w okresie poprzedzającym jego wykonanie. Parametry te

ustalone zostaną podczas wizji terenowych oraz przeglądów rezerwatu realizowanych przez Nadleśnictwo Janów Lubelski i przedstawicieli Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie.

Zabiegi związane z ochroną obiektów zabytkowych będą wykonywane przez zobligowane do tego celu organy administracji państwowej.

Pozostałe prace wynikające z przedmiotowych zadań ochronnych zostaną sfinansowane ze środków Lasów Państwowych w sytuacji:

- gdy ich niewykonanie mogłoby spowodować nieodwracalne zmiany w środowisku przyrodniczym rezerwatu;
- uzyskania środków finansowych ze sprzedaży drewna pozyskanego w ramach wykonywanych zabiegów ochrony czynnej (pomniejszonych o koszty pozyskania i zrywki drewna);
- przyznania dotacji zewnętrznych (w tym płatności rolnośrodowiskowych) na wykonanie zadań ochronnych obejmujących rezerwat przyrody.

Z uwagi na długookresowy brak zabiegów ochronnych w drzewostanach rezerwatu, konieczność wykonywania większości zabiegów poza okresem lęgowym ptaków konieczne jest rozłożenie przedmiotowych prac na kilka lat, by w ten sposób uniknąć nagłej zmiany istniejącego stanu oraz dostosować je do możliwości organizacyjnych Nadleśnictwa. Tym samym ustanawia się zadania ochronne na 5 lat.

Zarządzenie zostało pozytywnie zaopiniowane przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody, działającą przy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie, Uchwałą 3/2020 z dnia 5 października 2020 roku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

